

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 25. Zettortdeenâ 18tâ Juhni 1836.

Jaunas sinnas.

No Egiptes basnizkunga muischas, Illukstes aprinki. Ir muhsu mallâ tahs beidias mas salnas dauds skahdes darrisa; kur rudsi siktat skahweja, tur tee pawissam panihkufchi. Resberu kohki, wissuwairak tee no labbakahm sortehm dauds pohstâ gahjufchi; bet arri sinnamâ leels labbums mums no schahm salnahm zaur to zehlees, ka dauds kuffaini, kas zaur agru siltumu jau lohti bij eefahkufchi wairotees, zaur to sawu gallu dabbuja. — Waffaraji pee mums brangi skahw, un abbeles un bumbehru kohki pee mums tikkai pilnôs seebôs, ka Deewa swehtiba buhs, ja tikkai desmita dalka no scheem augleem ee-eesees.

Tas pilsehtinsch Esarischki (Jeseros) Leischôs, us Kursennes rohbescha, 3 juhdes no Dinaburgas, kur 2 reises par gaddu leels firgus tohp turrehts, un zaur ko tas jaunais afiminu-brugguzelsch us Wilau eet, effoht par aprinka-pilsehtu eezelts. Teiz, ka nu tikfchoht par Nowa Mlezkandrowski nosaukts, un ittin par jaunu usbuhwehts, jo preeksch pahru gaddeem, ka ir schinnis awises tikke isstahstihst, ugguns paschâ firgus-laikâ schè dauds mahjas un bohdes isphostija.

Saukas draudsè scho pawaffar dauds laudis lohti firgufchi, wisswairak ar karstumu. No jauna gadda tur jau wairak ne ka 200 zilweki mirruschi. No ta laika, kur zaur waldischanas pahrgahdaschanu dakters tur tikke aisfuhstihst, nu jau sehrga un mirschana sah mittetees. Ap Subbati daschâs muischâs arr laudis firgst ar karstumu.

W.

Meschu walloda kaiminu starpâ.

(Skattees Nr. 23.)

Ansis. Nu, woi tad mescha fungs jums leeds un ne dohd kas waijaga?

Jurris. Dohd gan, par to ne warr fuhdseht; bet papreeksch tewi iswaizahs — traks, nifnaki ne ka mahzitais sawus paharneefus pahrlausa — un isklauschinahs, un tew praffis: kam tew waijaga, zif waijaga, kad isweddisi no mescha, kur nolifki, ka mahjâs glabbasi, us zif ilgu laiku tew buhs, woi ne effi aplam par dauds praffis, un tâ jo prohjam. Tad dohd rakstu sihmiti ar muischas sehgeli, ko billetu fauz; atrauj wels taru billeti, jo us to labpraht masak uswelk, ne ka zilweks praffis. Ur to atkal jaet us meschafargu. Tas tew atkal waddihis sawâ mescha dalkâ, ka dihbeis sawu lahzi apfahrt wedd, no weenas weetas us ohtru, kamehr atraddihis ihstu labbu weetu kur zirft un sawu leetu dabbuht, kaut arri deesin zif tablu buhtu no tawahm mahjahm; par to ne mas wairs ne raug, bet kur eerahd, tur janemm. Un tē ne palihds ne luhgschana, ne mihliga fohlischana, ne raddu buhschana, ne kaiminu draudsiba, ne arri patti naudu skanna kabbatâ. Bet no ta brihscha, kad jauns mescha fungs zitrus no wezzeem mescha fargeem muischâ apfuhdsejis, un scho weetâ jauni likti, tad schee arri tahdi bailigi palikufchi, ka nu tikpat neganti un zeetfirdigi, ka wiannu meisteris. Tizzi brahl! nu ne warr wairs peekluht ne weenam ne ohttram, un ne purrekli sleppen wairs ne warr dabuht no mescha, neba wehl kahdu prahwu kohku woi balki, ka lihds schim; ak taru zeetu firdi! —

Ansis. Pareisi! tâ waijaga buht labbam wihram kas kahdu ammatu gohdam usnehmis;

tahdam arri nahf gohds un labba flawa preeksch
Deewa un zilwekeem.

Jurris. Brangs gohds! Sinni kaimin, ka
mums arri naw wairs brihw darwas dedsinagt,
un kungi fenn likkuschi semneeku darwas zeplus
fadausicht un gluschi isahrdiht. Ur ko tad nu
rattus smeheht? — Tad darriju ka zitti darra:
gahju fleppen mescha, aptahsu kahdus behrsu
kohkus, gribbedams deggutu wahrtees no
misahm; labbu tshuppiti jau biju sakrahjees, un
pat labban gattaws to aisnest us mahjahm.
Bet wels tawas azzis! te arri mescha fargs jau
bij klagt; pasihsti Kuhfa Brenzi! kautschu mans
krustdehls, bet tudal manni kihloja. Gan luhdsu
lai peedohd; ne ka! tad gribbeju prettim turre-
tees un ne dewu ar labbu sawas misas. Bet ko
tahdam darrihs, kas jauns un stipraks pahr
mannim, un kam stohbris rohkâ? Mescha fargs
panehme man zirwi un aisnesse to lihds ar mannu
maischelu ar wissahm misahm, un subdseja manni
muischâ; tai paschâ deenâ wehl dabbuju sihmi,
sesdeen aisnahft us pagasta teefu; ko dohma!
nu ne ween bij jamaksa muischai 2 sudraba rubli
par apkehstahm behrsehm, bet wehl dabbuju 10
negantus zirtenus us mugguru par to ka ne biju
tudal ar labbu dewis, bet fahzis mescha fargam
prettim turretees. Kur tad wehl tas spreddikis,
ko tur dabbuju dsirdeht par weltu, un ka manni
funnija wisseem dsirdeht, un manni lammaja par
wezzu mescha saglu! Kad tew piklis! brangs
gohds tahdam negantam krusidehlam! —

Ansis. Pareisi! es Brentscha weeta buh-
dams itim tapat buhtu darrijis. Jo woi tad
naw grehks un fauns, kad juhfu meschâ reds
fintu brangas smuidras behrses, kas apkehstas
no degguta mekletajeem bes misas stahw un
wahrgst, un leela pufse jau pagallam nokaltu-
schas un fausas. Sinnama leeta, kautschu lap-
pu kohkam par to ne kas ne kaisch kad tam ap-
pakschajus resnus nozehrt un aplappa,
un tad jo prischei aug un tshakli us augschu doh-
dahs; bet kad jebkurream kohkam wifsapfahrt
misu nonemm, kaut arri rinkis tikfai plauksta
plattumâ buhtu, woi kad to wissapfahrt aplappa,

tad tudal firs, kalst un ne zit ilgi tad buhs
bohja. Nudeen Brenzis pareisi darrijis! —

Jurris. Pareisi, un atkal pareisi! Za ween
tu falki brahl, neeka kohkus schelodams, bet
ne zilwekus. Kad tahds sibws effi, tad gan arri
faweem behrneem ne wehlefi ne krija trauzintu
taisicht, woi kahdu grohstnu no misahm, kur
ohgu laika eebert ohgas? —

Ansis. Kas to dohs? teescham ne wehleju,
bet faweem behrneem jau fenn to esinu un it zeeti
aisleedfiss; schee to arri ne darrihs, tam warru
galwoht! jo aispehrn wehl, kad sawu paschu
dehlu peedsinnu, behrsu lohbijohht no ka few grib-
beja wahzeli taisicht, nogreesu no tahs paschas
behrses kahdus sarrinus, un ohgu weeta dewu
sawam Jurkelam rubbena kahpostus baudiht.
Tizzeff, no tahs reises manni sehni kohkus wairs
ne maita ne apkappa, ne eezehrt, ne pee semmes
noleez, ne pehz jauneem putneem kahpala u. t.
j. pr. Kad stabuli gribb us ko duhdohht, tad
teem pats labpraht dohmu kahdu wihtola sarru,
ir trubbes teem ustaisu lai spehle un istrubbe-
jahs; par to jau behrni! —

Jurris. Uk tu wahrna tehws! par tahdu
masu wainu mihtu behrnu graisicht!! —

Ansis. Par to mans Jurkelis naw mirris,
bet tikfai labbu mahzibu dabbuja, ka peenah-
kabs, par to ka mannam wahrdam ne bij klau-
fijis. Woi tad wiannu kuhlu eefsch dufmahm un
bes sinnas, ka daschdeen muhsu kautini darra,
kas sawus behrnus brihnum isluttina; bet kad
paschi fashuttuschi, tad tohs neschehligi fitt un
noperr, brihscham arri bes wissas mainas. Bet
kohkus samaitabt naw wifs masa waina, ka
tu nepareisi dohma, brahl! bet wissuwairak sem-
neekam it leela waina, ko labbal par grehku
warr faukt, tapehz ka ne weens zits tik dauds
pa meschu eet un strahda ka semmes wihrs, un
ar semneeku pulku ir ta shahde eet leelumâ.
Kam tad muhsu meschds reds tik pasaul dauds
aplaustus, apkehstus, apkappatus, eezirstus,
apswilluschus, eededsinatus, istezzinatus un ap-
lohbitus, wissadi eewainotus un samaitatus

Kohfus? Woi naw zaur to ween ka muhsu semmes lautini wiffai wehl ne proht un ne wihscho kohfu un meschus pareisi zeeuht, bet to par masu leetu turr? Woi tad ganna behrni ir zetta laudis jelle taupa kohfus ko ar leelu publinu gar leelzetteem stahda un dehst, ir paschôs dahrsôs? Reekstôs eedami woi labpraht ne nozehrt tudal wissu lagsdu, woi pee semmes noleekdani ar warru to salausch, pahru reekschu pehz fur ne warr peefneegt ar rohkahm? Tapat darra ar abbelehni, zehrmaufschem, ohsoleem un wisseem auglu kohkeem, kad abholi, pihlaschu ohgas un sibles augsti stahw us kohkeem, woi paschôs tschukfurôs. Tad sweesch ar rungahm un sprunguleem, tad dragga, sitt un dausa ar garrahm fahrtahm kamehr sarrus aplausch un kohfu samaita. Un woi tad brihnumôs? — behrni darra ko reds wez zakus darram; teem jelle kohks irr masa leeta! Rai tiffai tâ eet ar weenu wehl; gan ahtri meschu bads kaulus trizzinahs. Tad pasaule paleek gudra, un ne sakka wairs: kohks irr masa leeta; tad sahk kohfus schelohht un taupiht; tad proht meschus kohpt un fargahht un leelâ gohdâ turreht; ir sahk meschus jau seht ar sehshanu un jaunus meschus audseht ar leelu publinu. Woi gribbi brahl to peedschwocht pats, woi saweem behrneem wehlefi to redseht? — Tad no Deewa teefas waidefi: gruhiti laifi! —

Jurris. Rai Deewôs pasarga! Bet ar ko tad rattus buhs sinehrecht, us to man wehl ne effi atbildejis, kad naw brihw ne darwas dedsinahht; ne deggutu wahriht? Beschus tapat ne warr buht.

Ansis. Rai sinehre ar taukeem kas spehj, un kas ne spehj, lai pehrk woi darwas woi deggutu. Scho ir paschi lai nemm un taifa no behrsehni kas ar sinu zirftas un jau pee semmes laiftas, bet ne no meschâ wehl stahwoschahm; ittin tapat kâ krijas un kameenes nemmam no leelahm eglehm un preedehm, kad balkeem tahs nozehrt, kad wajjaga. — Bet par darwahm man zittahds padohms. Kad es kungs buhtu pahrtahdu leelu meschu, ka juns irr, fur tik dauds faufu un wehilaustu kohfu, wezzi seeksti, prauli, garr

zelmi un stubbeni zc. zc., es gan wehletu fahbeem gohdigeem semneekem darwas dedsinahht, bet zittadi ne kâ ar tahdu sinu. Prohti: darwas lus un swecku pilnas saknes teem dohtu, par weltu bes fahdas makfas, lai nemm un isrohht no semmes zik gribb un spehj un fur ween atrohht! Bet saknu un zelnu dohbus buhs tudal smuffi atkal peelihbsinahht. Tas mescham naw par stahdi, bet wehl par labbu; jo mihsstâ pahrzillatâ semmê jaunus mesch labpraht un jo ahtri nemmahs augt, ka to wissur warr redseht. Un atkal malka ar ko ugguni usturreht darwas zepli un darwas tezzinahht, to buhs par naudu no zeeniga kunga pirkt, un affehm pee zepla uskraut ar mescha farga sinu. Labs kungs jel wiffai dahrgi ne turrehs sawam wihram tahdu sliktu malku kâ pee darwas zepla bruhkeht warr, un ar ko meschu tihri kad to salassa un iswedd. Un atkal semneeks, kaut arri puff rubli kungam makfatu par affi, tomehr winnam wehl atliktu par gruhitu publinu sweedru teefa sawâ kabbatâ, kad fahdas 10 muzzas melna meddutina (woi wairak) par gaddu warr pahrdohht pilsehtâ. Taggad nudeen schehl irr, kad meschâ redsu kâ zelmeem un darwakkeem, ko ne skaitiht ne warr, it baggatas sweekes schapat isteff pee semmes, fur ne weenam ne derr, ne sunnam ne kakkam, no ka ar gohdu gattamu naudu warretu dabhuht, kad sinnatu mihsa Deewa dahwam pareisi walkahht. Bet kad tâ darritu kâ taggad tew teizu, kas wisseem par labbu buhtu, tikpat kungam, kâ semneekam un wehl pascham mescham. Ko dohma, kaimin! woi tâ ne buhtu labbi, un woi ne gad-ditohs pee juns, kas malku pirktu ar ko darwas tezzinahht? —

Jurris. Deesin kâ labbi buhtu, un arri labpraht malku pirks no kunga. Es pats tudal pirmais buhtu. Taggad ittin krusts darwas pehz. Stabbaga lohpan gruhiti, pascham aussis sahpt kad ratti sahkt tschihstseht, un us zellu ittin kauns preeksch pasaules; nudeen par apfmeektu, ne striht warr ustaifht ar ko iskaptu istriht, kad ne pirkt Mihsâ kahdu darwas muzzinu. — Bet kungi arridsan warretu it labbi saweem laudim bes makfas doht to neeka malku kas preeksch dar-

was zepli wajjaga; par to wehl nabbagi ne paliks. Bet to fenn sinnu: laikam tu us funga pussi stahwi, kad no mescheem ar tew runna. —

(Turplitam wairak.)

Teesas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Reiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreevu Walfs ic. ic. ic., tohp no Wiffeles pagasta teefas wiffi tee, kam labdas taisnas parradu prassifchanas pee ta lihdschinniga Wiffeles fainneeka Enninu Didscha buhtu, usazinati, ar sawahm prassifchanahm un wiinu peerahdschanahm lihds 5tu Fuhli f. g. pee schahs teefas peeteiftees, jo wehlaq neweens wars ne taps klaushts.

Wiffeles pagasta teefa, 5ta Fuhni 1836.

(Z. S.) ††† W. Apfelberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 64.) C. Kdylit, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Zennesmuishas pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta nomirruscha fainneeka Kurda, pahf kurea mantu parradu dehl konfurse spreeska, usazinati, lihds 3otu Fuhni f. g. pee saudeschanas sawas prassif-

chanas, pee schahs teefas peeteiftees. Zennesmuishas pagasta teefa, 2tra Fuhni 1836.

(Z. S.) ††† Zaune Fahn Janilewitsch, pagasta wezzakais.

(Nr. 25.) C. Menzendorff, pagasta teefas ffrihweris.

Zhiggans, Fehkabs Fschetsche, teef usazinahts, sawu, Lestenes fainneekam Fehkab Rosenberg, no Kaulinu mahjahm, kihla celiktu fudraba bifferi lihds 8tu Fuhli f. g. pretti nemt, zittadi schis bifferis minnetâ deenâ pee Lestenes pagasta teefas uhtrupê pahrdohhts taps. Lestenes pagasta teefa, 13ta Mei 1836.

(Z. S.) ††† Janne Strauß, pagasta wezzakais.

(Nr. 48.) Frd. Wagner, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam labdas taisnas prassifchanas pee ta nomirruscha Fehdes fainneeka Wezzpreedenu Ehrman Kleppera buhtu, tohp usazinati, diwu mehneschu starpâ pee schahs pagasta teefas peeteiftees. Téklaht tohp arri tee, kas nelakim fudraba leetas kihla dewusch, usazinati, sawas leetas prett parradu atlihdsinashanu prettim nemt, zittadi dehl dallifchanas tahs eekihlataq mantas uhtrupe taps turreta.

Fehdes pagasta teefa, 5ta Fuhni 1836.

(Z. S.) ††† Ehrman Lufschewit, pagasta wezzakais.
(Nr. 15.) G. Schneider, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 15ta Fuhni 1836.

		Sudraba naudâ.				Sudraba naudâ.	
		Rb.	Kp.			Rb.	Kp.
3	rubli 5g kap. papihru naudâs gelbeja	1	—	1	pohds kannepu	—	80
5	— papihru naudâs	1	38	1	— linnu labbakas surtes	—	2 20
1	jauns dahlberis	1	33	1	— flittakas surtes	—	2 —
1	puhrs rudsu tappe malkahhts ar	1	40	1	— tabaka	—	1 —
1	— kweeschu	1	75	1	— dselses	—	— 65
1	— meeschu	1	10	1	— fweesta	—	1 80
1	— meeschu = putrainu	1	90	1	muzza silku, preeschu muzzâ	—	6 10
1	— ausu	—	80.	1	— wihfchnu muzzâ	—	6 30
1	— kweeschu = miltu	2	20	1	— farkanas fahls	—	6 —
1	— bihdeletu rudsu = miltu	2	—	1	— rupjas leddainas fahls	—	5 —
1	— rupju rudsu = miltu	1	40	1	— rupjas baltas fahls	—	4 10
1	— firnu	1	60	1	— smalkas fahls	—	4 —
1	— linnu = sehklas	2	50	50	graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudû weenâ malkâ.	—	—
1	— kannepu = sehklas	1	50				
1	— kimmenu	5	—				

W r i h w d r i e f e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes: Hofraht von Braunschweig, graham. pahrluhkotais.